

Sygn. akt VII U 431/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Dadej - Więsyk

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Anna Padrak

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 roku w Lublinie

sprawy C. Ł.

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z upoważnienia likwidatora funduszu alimentacyjnego

o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania C. Ł.

od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z upoważnienia likwidatora funduszu alimentacyjnego

z dnia 16 stycznia 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób że umarza C. Ł. należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie (...) zł ((...) złotych).

Sygn. akt VII U 431/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 16 stycznia 2015 roku, znak: (...) Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych jako Likwidator Funduszu Alimentacyjnego działając przez upoważnionego Zastępcę Dyrektora Oddziału w O., na podstawie art. 68 w związku z art. 63 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 roku, poz. 1456), po rozpatrzeniu wniosku z dnia 19 listopada 2014 roku odmówił C. Ł. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu oraz 5 % opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie (...) złotych (decyzja – k. 27 – 29 tom III akt ZUS).

W odwołaniu C. Ł. żądał zmiany zaskarżonej decyzji w całości i orzeczenia co do istoty sprawy, tj. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego oraz 5 % opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w łącznej kwocie (...) złotych, powołując się na wyrok Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 13 maja 2003 roku, skazujący na karę jednego roku pozbawienia wolności z warunkowy zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący cztery lata. Nadto podniósł, że po dokonaniu potrąceń przez komornika otrzymuje emeryturę w wysokości (...) złotych. Odniósł się skarżący do kwestii współwłasności do 6/72 części działki o powierzchni 646 m⁽²⁾, stwierdzając, że status współwłaściciela ma charakter jedynie formalny a całość nieruchomości użytkuje i na niej zamieszkuje pasierb. Podniósł również, że uzyskał skierowanie do domu opieki społecznej i na chwilę obecną oczekuje na przyjęcie. Do

odwołania dołączone zostało orzeczenie o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności (odwołanie – k. 2 - 2v. akt sądowych).

Organ wnosił o oddalenie odwołania, podnosząc, że choć sytuacja finansowa dłużnika jest trudna to jednak nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności przemawiające za umorzeniem zadłużenia (odpowiedź na odwołanie – k. 6 – 6v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Zadłużenie C. Ł. wynikające z tytułu należności wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz dzieci M. i M. Ł. wraz z 5 % opłatą na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu alimentacyjnego wynosi(...) złotych. Jest wdowcem. Od 1993 roku pozostaje osobą bezdomną. Czasowo zamieszkuje u brata.

Od marca 2014 roku odwołujący pobiera świadczenie emerytalne w wysokości(...) złotych brutto, (...) złotych netto. Pobierane świadczenie stanowi jedyne źródło utrzymania. W ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego – wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Lublinie z dnia 19 listopada 1993 roku, sygn. akt V RC 2016/93, komornik sądowy dokonał zajęcia przedmiotowego świadczenia i potrącił w październiku i listopadzie 2014 roku po(...) złote z tytułu zaległości na rzecz Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego. Po dokonanych potrąceniach do wypłaty pozostaje (...)złotych świadczenia. Ponosi koszty związane z leczeniem w wysokości 150 złotych miesięcznie i sam się utrzymuje.

Decyzją Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w L. z dnia 14 lutego 2015 roku skarżący został zaliczony do znacznego stopnia niepełnosprawności na stałe, w której ustalono jako datę powstania niepełnosprawności dzień 21 sierpnia 2014 roku. W zakresie wskazań dotyczących odpowiedniego zatrudnienia odwołujący został uznany za osobę niezdolną do pracy bez możliwości zatrudnienia w zakładzie aktywności zawodowej.

Aktualnie choruje na (...)oraz przeszedł trzy chemioterapie. Decyzją Prezydenta Miast L. z dnia 14 stycznia 2015 roku skarżący uzyskał skierowanie do Prawosławnego (...) Diecezji L. – (...) przy ul. (...) w L. dla osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych na pobyt stały, który jest odpłatny.

(orzeczenie o stopniu niepełnosprawności – k. 4 a.s.; decyzja o skierowaniu – k. 5 a.s.; informacja o stanie zaległości w sprawie egzekucyjnej – k. 3 tom II a.ZUS; wniosek wewnętrzny w sprawie umorzenia – k. 19 – 23; karta hospitalizacyjna – k. 18 tom III a.ZUS)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie powołanych dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach organu oraz w aktach sprawy, których treść nie była kwestionowana przez strony w toku procesu. Nie było jakichkolwiek podstaw do odmówienia im wiary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie C. Ł. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Podkreślić w tym miejscu należy, że stan faktyczny był pomiędzy stronami bezsporny, w szczególności odwołujący nie negował faktu istnienia zaległości na rzecz likwidowanego funduszu alimentacyjnego, ani też kwoty tej zaległości. Przyznał, że nie płacił alimentów na rzecz swoich dzieci. Organ rentowy nie kwestionował ciężkiej sytuacji zdrowotnej i materialnej skarżącego. Strony różniły się jedynie w zakresie prawnej oceny sytuacji skarżącego pod kątem przesłanek określonych w przepisie art. 68 ust. 1 cytowanej poniżej ustawy.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 roku, poz. 114), zwanej dalej jako ustawa, w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub

bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu. Ustawodawca nie sprecyzował jak należy rozumieć owe szczególne uzasadnione przypadki jednakże wskazał, że dotyczyć mają one sytuacji zdrowotnej lub rodzinnej osoby dłużnika.

W ocenie Sądu Okręgowego przez określenie „w szczególnie uzasadnionych wypadkach” należy rozumieć, że zasadą jest egzekwowanie należności od dłużników alimentacyjnych, natomiast umorzenie należności czy rozłożenie jej na raty może nastąpić wyjątkowo tylko w sytuacjach szczególnych. Ponadto „szczególnie uzasadnione przypadki” związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego to sytuacje nadzwyczajne (wyjątkowe), niezależne od zobowiązanego (powstałe w wyniku zdarzenia losowego), w następstwie których jego sytuacja ulega tak istotnemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a ponadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Zdaniem Sądu można uznać że C. Ł. znajdował się w szczególnie uzasadnionych okolicznościach, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy. Argumenty podnoszone przez skarżącego zasługują na uwzględnienie.

Stan zdrowia skarżącego, poważny i kwalifikujący do zaliczenia do znacznego stopnia niepełnosprawności oraz jego wpływ na możliwości zarobkowe zobowiązanego – nie może on bowiem podejmować zatrudnienia, w przedmiotowej sprawie uzasadnia przyjęcia wniosku o tym, że zachodzą szczególne okoliczności go dotyczące a tym samym uzasadniająca uwzględnienie odwołania. Sytuacja zdrowotna zobowiązanego zasadniczo odbiega od przeciętnej, ponieważ nie jest on sprawny fizycznie i do zaspokajania jego podstawowych potrzeb życiowych niezbędne okazało się umieszczenie w domu pomocy społecznej, który to pobyt z jednej strony z uwagi na stan zdrowia jest niezbędny, z drugiej zaś ma charakter odpłatny. W tych okolicznościach dalsze dokonywanie przez komornika w ramach prowadzonego postępowania egzekucyjnego potrąceń z pobieranego przez skarżącego świadczenia emerytalnego uniemożliwi realizację płatności z tego tytułu. W tym kontekście okoliczność otrzymywania przez odwołującego stałego świadczenia emerytalnego nie uzasadnia w żadnej mierze wniosku o posiadaniu przez niego zdolności płatniczej.

W ocenie Sądu Okręgowego również w przyszłości ubezpieczony, przy uwzględnieniu wieku wnioskodawcy oraz rokowań zdrowotnych, nie będzie w stanie spłacać należności na rzecz likwidowanego funduszu alimentacyjnego bez narażania siebie na pozbawienie możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 stycznia 2013 roku, III AUa 869/12). Na marginesie należy zaznaczyć, że ustawa nie uzależnia możliwości podjęcia decyzji od oceny sytuacji majątkowej zobowiązanego lecz od zaistnienia przypadków związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby zobowiązanej, mogących być uznanymi za szczególnie uzasadnione. Kierując się powołanymi argumentami Sąd Okręgowy uznał, że w sytuacji rodzinnej i zdrowotnej C. Ł. występują szczególne przesłanki uzasadniające umorzenie jego zaległości wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego, mając na uwadze bezdomność skarżącego oraz stan zdrowia uzasadniający zaliczenie do znacznego stopnia niepełnosprawności i konieczność pobytu w domu opieki społecznej. W tym stanie rzeczy decyzję organu odmawiającą uwzględnienia wniosku w tym przedmiocie należało ocenić jako niesłuszną.

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie powołanego przepisu oraz artykułu 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.